

— **В**аша донька у нас.
Сьогодні перший вівторок вересня, друга половина такого жахливого для неї дня. Фріда просто божеволіла. Офіцер поліції у своєму голосовому повідомленні, що його залишив у телефоні, наказував їй негайно їхати у відділок. Вона зупинила відтворення запису й опустила телефон. 14:46. Гарріет мала бути вдома ще півтори години тому.

Фріда з'їхала з Грейс-Феррі й припаркувала машину. Передзвонила й вибачилася, пояснивши, що втратила відчуття часу.

— З нею все гаразд? — спитала.

Офіцер відповів, що дитина в безпеці.

— Пані, ми намагалися з вами зв'язатись.

Фріда завершила розмову, зателефонувала Гастові й залишила для нього повідомлення. Він мав зустрітись з нею у відділку на перехресті Одинадцятої і Вортон.

— У мене проблема. Це стосується Гарріет.

Їй перехопило дух. Вона повторила слова офіцера поліції, сказавши, що Гарріет у безпеці.

Від'їхавши від узбіччя, Фріда тієї ж миті нагадала собі, що швидкість перевищувати не можна, що не можна їхати на червоне світло і що треба вирівняти дихання. Усі вихідні на честь Дня праці вона була в розпачі. Минулої п'ятниці й суботи вона, як те траплялося з нею майже завжди, потерпала від безсоння — щонайбільше дві години. У неділю, коли Гаст, згідно з домовленістю про сумісну опіку, залишив

з нею Гаррієт на три з половиною дні. Дитина погано почувалася, бо в неї боліло вухо. Тієї ночі Фріда спала півтори години, а минулої ночі тільки годину. Гаррієт весь час плакала, як для її віку надто гірко, а як для тоненьких стін їхнього крихітного будинку — надто голосно.

Фріда робила все, що могла. Вона співала колискові, розтирала Гаррієт груди, давала їй теплого молока. Лягала на підлогу поряд з її ліжечком, тримала крізь ґрати колиска її неймовірно прекрасну ручку, цілувала пальчики, кожен нігтик, намацуючи ті, які мала б підстригти, і благала Господа, щоб донечка нарешті заснула.

Коли Фріда під'їхала до відділку, що був розташований за два квартали від її будинку, в старому італійському районі, післяобіднє південно-філадельфійське сонце вже доволі чутливо припікало. Вона припаркувала автівку й попрямувала до реєстратури. Там вона запитала, чи бачили її дитину, вісімнадцятимісячну дівчинку, напівкитайську, з великими карими очима, кучерявим волоссям темно-каштанового кольору, з чубчиком.

— А ви, мабуть, мати, — сказала реєстраторка, виходячи з-за стійки.

Це була літня білошкіра жінка з рожевою помадою на губах. Вона пильно, з голови до ніг, оглянула Фріду, зупинивши погляд на її поношених «біркенштоках»¹.

У відділку було майже безлюдно. Реєстраторка посувалася повільно, припадаючи на ліву ногу. Вона повела Фріду коридором і залишила в кімнаті для допитів, без вікон, зі стінами, пофарбованими в м'ятно-зелений колір. Фріда сіла. У відомих їй кримінальних фільмах у таких кімнатах завжди блимало світло, але тут його не було. Шкіра в неї вкрилася сиротами, і Фріда могла тільки мріяти, щоб у неї

на плечах опинився бодай якийсь піджак. А ще більше їй хотілося закутатися в теплий шарф. Попри те що з Гаррієт у ті дні, коли мала залишатися з нею, Фріда дуже втомлювалася, тепер, без неї, вона почувалася ще більш виснаженою, так ніби на її плечі ліг непомірний тягар, від якого боліло в грудях, аж віддавало в усіх кістках.

Вона нервово розтирала собі руки, щосили намагаючись зосередитися на подіях останніх годин. Вони то чітко виринали в її свідомості, то знову зникали. Вона дістала із сумочки телефон і вкотре погудила себе, що одразу не побачила повідомлення поліції, що, втомившись від нескінченних автоматичних дзвінків, від самісінького ранку встановила свій телефон на беззвучний режим і забула про це. За останні двадцять хвилин Гаст телефонував шість разів і, нервуючи, надіслав безліч текстових повідомлень.

«Я тут, — нарешті написала Фріда. — Приїжджай якомога швидше».

Вона мала б йому передзвонити, але була надто налякана. У ті дні, коли Гаррієт залишалася з нею, Гаст надзвонував їй щовечора, питаючи, чи промовила Гаррієт якесь нове слово, чи поліпшилась у неї моторика. Коли чув у відповідь, що нічого в ній за цей день не змінилося, у його голосі бриніло розчарування, і вона ненавиділа ті моменти. Бо для Фріди Гаррієт змінювалася, просто інакше: міцніше тримала її за руку, помічала в книжці нові деталі, довше дивилася на Фріду, коли та цілувала її, вкладаючи в ліжко і кажучи «на добраніч».

Фріда поклала руки на металевий стіл, опустила на них голову й на секунду провалилася в сон. Звела голову й помітила камеру, вмонтовану в кутку під стелею. Її думки повернулися до Гаррієт. Вона купить їй картонне відерце полуничного морозива — Гаррієт його обожнює. А коли повернеться додому, дозволить скільки завгодно бавитися

¹ *Birkenstock* (нім.) — німецький бренд сандалій. (Тут і далі прим. пер.)

у ванній. І зайвий раз прочитає їй перед сном. «Я зайчик. Вельветовий».

Розчинилися двері, і зайшли двоє поліцейських: офіцер Браннер, той, хто їй дзвонив, кремезний двадцятирічний чоловік, з прищиками біля рота, та офіцер Гарріс, широкоплечий темношкірий чоловік середнього віку, з ідеально підстриженими вусами.

Вона підвелася й кожному потиснула руку. Щоб пере-свідчитися, що вона справді Фріда Лю, вони попросили показати посвідчення водія.

— Де моя дитина?

— Сідайте, — промовив офіцер Браннер, ковзнувши поглядом по грудях Фріди. Він розгорнув свій блокнот на чистому аркуші та спитав: — Пані, о котрій годині ви вийшли з дому?

— Можливо, опівдні. Напевно, о дванадцятій тридцять. Я вийшла купити кави. А потім поїхала до офісу. Я не повинна була цього робити. Знаю. Це було моєю помилкою. Я була геть виснажена. Мені прикро. Я не хотіла... Будь ласка, скажіть, де вона зараз?

— Пані Лю, не клейте дурня, — промовив офіцер Гарріс.

— Усе кажу як є. Я можу пояснити...

— Ви залишили дитину вдома. Саму. Її плач почули ваші сусіди.

Фріді захотілося відчутти під пальцями щось холодне й гладеньке, і вона поклала долоні на стіл.

— Це було моєю помилкою, — повторила вона.

Поліція прибула десь о другій годині, потрапивши до будинку через чорний вхід.

Розсувні скляні двері між кухнею та подвір'ям були відчинені, і дитину захищала лише тоненька сітка.

— Тож ваш малюк... Її звати Гарріет? Гарріет на дві години залишилася сама. Пані Лю, це правда?

Фріда рвучким жестом підстелила під себе долоні. Відчувала, що дух покидає тіло й пориває у височінь.

Вони сказали, що Гарріет обстежують у кризовому дитячому центрі.

— Її привезуть...

— Обстежують? Що ви маєте на увазі? Послухайте, все не так, як здається. Я б ніколи...

— Пані, постривайте, — урвав її офіцер Браннер. — Певен, ви розумна жінка. Повернімося до нашої розмови. Чому ви залишили дитину саму?

— Я купила кави, а потім поїхала до офісу. Мені був потрібен один документ. Його роздрукована копія. Мабуть, я просто втратила відчуття часу. Я побачила ваше повідомлення, коли вже поверталася додому. Мені дуже шкода. Останнім часом я майже не спала. Я повинна її забрати. Можна мені вже йти?

Офіцер Гарріс похитав головою.

— Ми ще не завершили. Де ви сьогодні мали бути? Хто повинен був наглядати за Гарріет?

— Я. Як я вже сказала, я поїхала до офісу. Я працюю у Вортоні.

Вона пояснила, що готує науковий збірник досліджень, переписує наукові статті, подаючи їх у вигляді невеличких нотаток із висновками для бізнес-спільноти. Це як писати курсові роботи з дисциплін, у яких нічого не тямити. З понеділка по середу, коли настає її черга наглядати за Гарріет, вона виконує роботу вдома — за особливою домовленістю. Після народження дитини це її перша робота на повну ставку. Вона працює там лише шість місяців. Роботу у Філадельфії, особливо таку, яка відповідала б твоїм вимогам, узагалі важко знайти.

Вона розповідає про свого вимогливого керівника, про свій дедлайн. Професорові, з яким зараз працює, вісімдесят

один рік. Він ніколи не надсилає своїх нотаток електронною поштою. Минулої п'ятниці вона забула їх узяти з роботи, а без них не може завершити статтю.

— Я мала намір забрати ті нотатки й хутко повернутися додому. Але затрималась, щоб відповісти на імейли. Я повинна була...

— Ви з'явилися на роботі в такому вигляді?

Офіцер Гарріс підборіддям кивнув на пляму зубної та горіхової пасти на підборідді Фріди, на її сорочку з незастебнутими гудзиками. На недоглянуте обличчя без найменшого макіяжу, на її довге нечесане волосся, зібране в абиякий пучок. На її короткі шорти.

Вона глитнула.

— Моєму керівникові відомо, що в мене дитина.

Фріда бачила, що поліціанти щось записують у своїх блокнотах. Хай би вони просто зараз сказали їй усе, якщо вона має якісь правопорушення.

— Я жодного разу не порушувала закону. — Вона відчула, як тисне у неї в грудях. І заплакала. — Це було моєю помилкою. Будь ласка, повірте. Ви мене заарештуєте?

Офіцери відповіли, що ніхто її не арештовував і що скоро приїде соціальний працівник — вони вже зв'язалися зі Службою захисту дітей.

* * *

Залишившись на самоті в кімнаті зі стінами м'ятно-зеленого кольору, Фріда стала згадувати увесь день, починаючи від самого ранку. Нервуючи, вона навіть не помічала, що гризе нігті. Згадала, як піднімала Гарріет із ліжечка та міняла їй підгузок. Згадала, як давала дитині її ранкову пляшечку з молоком. Як пізніше годувала йогуртом та бананом,

читала їй книжечку про ведмедів Беренстейн¹, де йшлося про їхню ночівлю.

Вони не спали з четвертої години ранку. А свою статтю Фріда мала завершити ще минулого тижня. Увесь ранок вона розривалася між іграшковим куточком Гарріет та диваном у вітальні, де на журнальному столику лежали її нотатки. Вона раз-по-раз переписувала той самий абзац, намагаючись простими словами пояснити Баєсове моделювання². Гарріет увесь час плакала. Їй хотілося сидіти у Фріди на колінах. Їй хотілося на ручки. Вона схопила робочі нотатки Фріди й кинула їх на підлогу. Вона постійно натискала на кнопки клавіатури.

Фріда мала влаштувати справжнє шоу, щоб бодай якось зацікавити Гарріет.

Зараз вона сиділа в цих м'ятно-зелених стінах і з відчаєм згадувала, про що думала тоді. Якщо вона не допише цієї статті, якщо не встигне цього зробити, керівник заборонить їй працювати вдома, і тоді доведеться віддати Гарріет у дитячий садочок, а цього Фріда щосили намагалась уникнути.

Вона згадала, як посадила Гарріет в ігровий розвивальний центр *ExerSaucer*, від якого повинна була відмовитися ще кілька місяців тому, коли Гарріет навчилася ходити. А потім дала їй води й крекерів у вигляді маленьких тварин. Перевірила підгузок. Поцілувала доньку в маківку, що пахла дитячою олією. Стиснула її пухкі рученята. І подумала, що в ігровому центрі Гарріет буде в цілковитій безпеці. Вона з нього не вибереться. Якесь годинка, що лихого може статися з нею?

¹ Серія казок про ведмедів, яку створили американські письменники та ілюстратори, подружжя Джен і Стен Беренстейни.

² Моделювання на основі Баєсових мереж — мереж, які моделюють послідовності змінних (наприклад, імовірнісні зв'язки між захворюваннями і симптомами).